

Gladsaxe Kommune
Vej- og Parkafdelingen
Rosenkæret 39
2860 Søborg

I forbindelse med strukturreformen bortfalder amtslige arbejdsopgaver, der berører Gladsaxe. Det giver god grund til at overveje, ikke blot hvad der kan erstatte amtets indsats, men hvad der reelt skal til, hvis Gladsaxe på dette centrale område skal leve op til Byrådets visioner om at være en ”grøn” kommune.

Det har biodiversitetsgruppen under Lokal Agenda 21 i Gladsaxe nogle forslag til. Vi er en lille gruppe aktive borgere med særlig interesse og/eller faglig indsigt i netop dette emne.

Biodiversitetsgruppen er i gang med et pilotforsøg (finansieret af Kommunens Agenda 21 pulje) vedr. borgernes lyst og evne til at melde ind med observationer af udvalgte dyr og planter. For nylig har gruppen desuden foretaget en screening af et mindre naturområde efter opfordring fra Byplanafdelingen.

Der kan læres mere om biodiversitetsgruppens formål på grøn guide hjemmesiden under Lokal Agenda 21 (<http://www.ggglx.dk/show.asp?id=48>)

Når Gladsaxe skal være en ”grøn” kommune i relation til biodiversitet, må der gøres noget ved de væsentlige udfordringer. Gruppen vil derfor foreslå en indsats overfor følgende problemer:

1. Lysåbne naturtyper forsvinder.
2. Vandhuller forsvinder.
3. Landskabsukrudt breder sig.
4. Der er reelt ikke overblik over den biologiske mangfoldighed i kommunen dvs. der mangler grundlag for udarbejdelse af detaljerede beskyttelsesforanstaltninger/plejeplaner.
5. Der er et stort efterslæb med hensyn til opdatering af plejeplaner og iværksættelse af plejeforanstaltningerne.

Ad 1) Et tydeligt eksempel på tilgroning af lysåbne naturtyper er Radiomarken ved Bagsværd sø. Den tidligere karakter – med dertil hørende flora og fauna – er ved at forsvinde i tilgroning af buske og urter.
Reetablering af karakteren synes at fordrer en rydningsindsats og etablering af græsning.

Ad 2)

Tilgroning præger en række vådområder i kommunen – også de fredede. Et eksempel er Gynge mosen, hvor der snart ikke længere er åben vandflade, hvorefter buske og træer vil indvandre og fremme udtørringen og ændringen af levestederne for områdets karakteristiske flora- og fauna. Udviklingen kendes fra dele af Smørmosen, hvor Herlev kommune på sin side dog har foretaget opgravning og pleje.

Målet må her være en etablering af en vandflade og et miljø, der ligger så tæt som muligt på den tilstand, som fredningerne skulle fastholde – dvs. den oprindelige.

Ad 3) Talrige steder i kommunen vokser kæmpe bjørneklo, herunder ved vådområder, hvor frøene risikeres at blive spredt ekstra meget. Borgere indberetter via den grønne guide nogle af forekomsterne til kommunen, men kæmpe bjørneklo når at gå i blomst flere steder på kommunale områder og frøspredningen giver derved anledning til store unødige udgifter til fremtidig bekæmpelse. Også nær børneinstitutioner er den observeret. For bjørnekloen er det både faren ved berøring plus fortrængningen af naturligt hjemmehørende vildtlevende arter, der er problemet. Vigtigheden af bekæmpelse og miljøvenlige metoder dertil er udførligt omtalt på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside på dette sted: <http://www.sns.dk/natur/groen/>
Andre planter i Gladsaxe, uanset om de er indførte eller ej, giver ligeledes problemer med fortrængningen af de naturligt hjemmehørende vildtlevende arter. Det gælder f.eks. gyldenris ligesom arter af pileurt kan give problemer, hvis ikke de observeres og bekæmpes i tide.

Ad 4) Et behersket detaillkendskab til forekomsten af flora- og fauna er bekymrende, da forvaltningen af naturområder m.v. nødvendigvis må tage udgangspunkt i den enkelte arts livskrav. Når Biodiversitetsgruppen som nævnt indledningsvis er i gang med at undersøge mulighederne for borgernes inddragen i registreringen, så er det et jo netop et udtryk for, at selv det grundlæggende kendskab mangler.
Såfremt borgerne vil deltage i undersøgelsen vedr. forekomst af udvalgte arter, så kan dette danne baggrund for mere professionelle undersøgelser og deraf følgende input til plejeplaner, planer for at afværge trusler mod truede eller sårbare arter etc. – så den biologiske mangfoldighed kan bevares – og gerne udvides med nu forsvundne arter. (f.eks. landsvalen, som indgår i byvåbnet).

Ad 5) I flere tilfælde (f.eks. Gyngemosen, Aldershvileparken og Smør- og Fedtmosen) er man bagud med udarbejdelsen af plejeplaner. Som nævnt tidligere er en af konsekvenserne en tilgroning af Gyngemosen.
Der er behov for snarlig udarbejdelse af planerne med inddragelsen af vidende borgere, eksterne rådgivere og hurtig opfølgning på planernes anvisninger.

For alle de nævnte punkter gælder, at det bliver meget værre (dyrere!) jo længere man venter.

Ekstra ressourcer i forvaltningen vil vi foreslå bl.a. skal varetage:

- Løbende inspektion for invasive arter (landskabsukrudt). (Driftsafdelingen og eksterne partnere forventes at stå for den konkrete fjernelse).
- Løbende opdatering af plejeplaner, så hensyn til biologisk mangfoldighed optimeres overalt og så gældende fredningsbestemmelser overholdes.
- Løbende generel naturovervågning i kommunen, herunder udarbejdelse af kort og foretagelse af flora- og faunaundersøgelser i udvalgte områder.
- Overvågning af udviklingen af bestanden af udvalgte indikatorarter.
- Udarbejdelse af særplaner til sikring af sårbare arter og genindførsel af nu forsvundne arter.
- Registrering og vedligeholdelse af oplysninger om vådområder i Gladsaxe.
- Opgaven som daglig sparringspartner for kommunens forvaltninger i spørgsmål om reduktion af menneskelig påvirkning af natur.

Især den nødvendige indsats i form af kortlægning, planer og den efterfølgende entreprenørindsats vil give anledning til en betydelig udgift. Derfor er kopi af denne skrivelse sendt til formand for Miljøudvalget Lis Smidsholm samt medlem af miljøudvalget og initiativtager til kommunens registrering af søer: Mette Marie Schmidt.

Biodiversitetsgruppen ser frem til at møde Vej- og Parkafdelingen og foreslår grønt IDÉcenter som mødested, da stedet rummer fagligt materiale, der kan underbygge og uddybe vores synspunkter.

Vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbejde om dette vigtige emne.

Med venlig hilsen

På vegne af:

Biodiversitetsgruppen under Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

Dan Christiansen
Poppelkrogen 21
2880 Bagsværd